

Monitoring Legislacji Międzynarodowej

Monitoring działań w UE (legislacja, publikacje) – 10 listopada 2023 r.

- **Informacje generalne o prawie UE – akty prawne i dokumenty strategiczne**

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego i Fundusz Spójności (2021–2027) – Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności

W rozporządzeniu określono zakresy i cele dwóch funduszy polityki spójności – Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Funduszu Spójności. Dzięki nim państwa członkowskie Unii Europejskiej (UE) mogą łatwiej osiągać cele w dziedzinie inwestycji na rzecz zatrudnienia i wzrostu oraz europejskiej współpracy terytorialnej, które określono w rozporządzeniu (UE) 2021/1060. Rozporządzenie ma zastosowanie od 1 lipca 2021 r.

EFRR i Fundusz Spójności przyczyniają się do realizacji ogólnego celu, jakim jest wzmocnienie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej UE.

- EFRR przyczynia się do zmniejszania dysproporcji w poziomach rozwoju różnych regionów UE, w tym przez wspieranie zrównoważonego rozwoju i podejmowanie wyzwań środowiskowych.
- Fundusz Spójności wnosi wkład w projekty w dziedzinie środowiska i transeuropejskich sieci transportowych (TEN-T) w obszarze infrastruktury. Zapewnia on wsparcie państwom członkowskim, których dochód narodowy brutto na mieszkańca wynosi mniej niż 90 % średniego dochodu narodowego brutto na mieszkańca w 27 państwach członkowskich UE.

Cele polityki EFRR i Funduszu Spójności:

- bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz regionalnej łączności cyfrowej;
- bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca w kierunku gospodarki zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu:
 - czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej,
 - zielonych i niebieskich inwestycji,
 - gospodarki o obiegu zamkniętym,
 - łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej,
 - zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem,
 - zrównoważonej mobilności miejskiej;
- lepiej połączona Europa dzięki zwiększeniu mobilności;
- Europa o silniejszym wymiarze społecznym i bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu dzięki wdrożeniu Europejskiego filaru praw socjalnych;
- Europa bliższa obywatelom dzięki wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju wszystkich rodzajów terytoriów oraz inicjatyw lokalnych.

Wsparcia z EFRR udziela się na inwestycje w:

- infrastrukturę;
- badania stosowane i innowacje;

- dostęp do usług;
- małe i średnie przedsiębiorstwa, w szczególności z myślą o ochronie istniejących miejsc pracy i tworzeniu nowych miejsc pracy;
- wyposażenie, oprogramowanie oraz wartości niematerialne i prawne;
- tworzenie sieci kontaktów, współpracę, wymianę doświadczeń i klastry innowacyjne;
- działania informacyjne, działania komunikacyjne i badania;
- pomoc techniczną.

Całość zasobów EFRR, z wyjątkiem zasobów na pomoc techniczną, w każdym państwie członkowskim koncentruje się na poziomie krajowym lub regionalnym. Poziomy koncentracji tematycznej są oparte na trzech kategoriach regionów i państw członkowskich. Koncentracja tematyczna jest zachowana w przypadku dwóch pierwszych celów polityki.

Wsparcia z Funduszu Spójności udziela się na inwestycje w:

- środowisko, w tym korzystne dla środowiska inwestycje związane ze zrównoważonym rozwojem i energią, ze szczególnym uwzględnieniem energii odnawialnej;
- TEN-T;
- pomoc techniczną;
- działania informacyjne, działania komunikacyjne i badania.

Wsparcia z EFRR i Funduszu Spójności nie udziela się na:

- likwidację lub budowę elektrowni jądrowych;
- inwestycje służące redukcji emisji gazów cieplarnianych pochodzących z działań takich jak rafinacja ropy naftowej, produkcja stali, wytwarzanie szkła i inne procesy przemysłowe;
- działania związane z wyrobami tytoniowymi;
- przedsiębiorstwa znajdujące się w trudnej sytuacji, chyba że występują wyjątkowe okoliczności;
- infrastrukturę portów lotniczych, z wyjątkiem inwestycji w środki łagodzące oddziaływanie na środowisko lub w ochronę, bezpieczeństwo i systemy zarządzania ruchem lotniczym, pod warunkiem wystąpienia określonych okoliczności;
- składowanie odpadów, z wyjątkiem inwestycji:
 - w regionach najbardziej oddalonych, jeżeli jest to uzasadnione,
 - w zakresie zamykania, przekształcania lub zabezpieczania istniejących składowisk;
- zwiększanie przepustowości obiektów przetwarzania odpadów resztkowych, z wyjątkiem inwestycji:
 - w regionach najbardziej oddalonych,
 - w technologii odzyskiwania materiałów z odpadów resztkowych do celów gospodarki o obiegu zamkniętym;
- paliwa kopalne.

Zamiast tego udziela się wsparcia na:

- inwestycje w wymianę systemów ciepłowniczych zasilanych stałymi paliwami kopalnymi na systemy grzewcze zasilane gazem w celu modernizacji systemów ciepłowniczych i chłodniczych lub modernizacji elektrociepłowni,

- inwestycje w systemy zasilane gazem ziemnym w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych w celu wymiany instalacji zasilanych węglem kamiennym lub podobnych instalacji,
- inwestycje w rozbudowę i zmianę przeznaczenia, przekształcanie lub modernizację sieci przesyłu i dystrybucji gazu ziemnego, pod warunkiem że zostaną one dostosowane na potrzeby zrównoważonych, niskoemisyjnych gazów takich jak wodór, biometan czy gaz będący efektem syntezy, tak by mogły one zastąpić instalacje zasilane stałymi paliwami kopalnymi,
- inwestycje w ekologicznie czyste pojazdy do celów publicznych oraz pojazdy, statki powietrzne i jednostki pływające wykorzystywane przez służby ochrony ludności i straż pożarną.

Wsparcie z EFRR na terytorialne i międzyregionalne inwestycje w innowacje. W tym zakresie można wymienić:

- zintegrowany rozwój terytorialny;
- wsparcie dla obszarów w niekorzystnej sytuacji, w szczególności:
 - obszarów wiejskich,
 - obszarów cierpiących na skutek poważnych niekorzystnych warunków przyrodniczych lub demograficznych;
- przeznaczanie co najmniej 8 % zasobów EFRR na poziomie krajowym w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu”, innych niż zasoby na pomoc techniczną, na zrównoważony rozwój obszarów miejskich, ze szczególnym uwzględnieniem:
 - sprostania wyzwaniom środowiskowym i klimatycznym,
 - transformacji w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu do 2050 r.,
 - wykorzystania potencjału technologii cyfrowych do celów innowacji,
 - wspierania rozwoju miejskich obszarów funkcjonalnych;
- Europejską Inicjatywę Miejską wdrażaną przez Komisję Europejską oraz wspieranie zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich w drodze:
 - działań innowacyjnych,
 - budowania zdolności i wiedzy,
 - ocen oddziaływania terytorialnego,
 - kształtowania polityki i działań komunikacyjnych;
- instrument międzyregionalnych inwestycji w innowacje, który obejmuje wsparcie finansowe i doradcze dla:
 - inwestycji w międzyregionalne projekty w zakresie innowacji we wspólnych obszarach inteligentnej specjalizacji,
 - budowania zdolności na rzecz rozwoju łańcuchów wartości w regionach słabiej rozwiniętych;
- dodatkową alokację na regiony najbardziej oddalone, która jest wykorzystywana do skompensowania dodatkowych kosztów ponoszonych ze względu na:
 - oddalenie, charakter wyspiarski i niewielkie rozmiary,
 - trudną topografię i klimat,
 - zależność gospodarczą od niewielkiej liczby produktów.

W lipcu 2021 r. Komisja przyjęła dwie decyzje wykonawcze, o których mowa poniżej.

- Decyzję wykonawczą (UE) [2021/1130](#) ustanawiającą wykaz regionów kwalifikujących się do finansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego

Funduszu Społecznego Plus oraz państw członkowskich kwalifikujących się do finansowania z Funduszu Spójności w latach 2021–2027.

- Decyzję wykonawczą (UE) 2021/1131 w sprawie rocznego podziału:
 - między państwa członkowskie zasobów ogólnych przydzielonych na Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny Plus oraz Fundusz Spójności w ramach celów „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” i „Europejska współpraca terytorialna”;
 - między państwa członkowskie według kategorii regionów;
 - między państwa członkowskie zasobów przydzielonych na dodatkowe środki dla regionów najbardziej oddalonych;
 - kwot, które mają zostać przeniesione z alokacji Funduszu Spójności dla każdego państwa członkowskiego do instrumentu „Łącząc Europę”;
 - zasobów ogólnych przydzielonych na Europejską inicjatywę miejską;
 - zasobów ogólnych przydzielonych na współpracę transnarodową na rzecz innowacyjnych rozwiązań;
 - zasobów ogólnych przydzielonych na międzyregionalne inwestycje innowacyjne;
 - zasobów ogólnych przydzielonych na komponent obejmujący współpracę transgraniczną celu „Europejska współpraca terytorialna”;
 - między państwa członkowskie zasobów ogólnych przydzielonych na komponent obejmujący współpracę transnarodową celu „Europejska współpraca terytorialna”;
 - zasobów ogólnych przydzielonych na komponent obejmujący współpracę międzyregionalną celu „Europejska współpraca terytorialna”;
 - zasobów ogólnych przydzielonych na komponent obejmujący współpracę regionów najbardziej oddalonych celu „Europejska współpraca terytorialna” na lata 2021–2027.

Więcej informacji:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A02021R1058-20210630>

- **Prowadzone procesy konsultacyjne, projekty, stanowiska:**

1. Ocena śródkresowa programu Erasmus+ na lata 2021–2027 i ocena końcowa programu Erasmus+ na lata 2014–2020

Konsultacje publiczne przepisów prawa UE (kształcenie i szkolenie) – ocena na podstawie analizy Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/817 z dnia 20 maja 2021 r. ustanawiające „Erasmus+”: unijny program na rzecz kształcenia i szkolenia, młodzieży i sportu oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1288/2013 w kontekście dokumentów strategicznych: Europejski obszar edukacji, Plan działania w dziedzinie edukacji cyfrowej na lata 2021–2027, Europejski program na rzecz umiejętności czy Europejski filar praw społecznych – II Etap legislacyjny – Konsultacje publiczne. Ostateczny termin na przesłanie opinii lub wypełnienie kwestionariusza online udostępnionego przez KE to 8 grudnia 2023 r.

Erasmus+ to unijny program na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu w Europie.

Budżet programu na lata 2021–2027 wynosi ponad 26 mld euro, czyli stanowi niemal dwukrotność wysokości budżetu na lata 2014–2020. Dodatkowe 2,2 mld euro pochodzą z unijnych instrumentów współpracy zewnętrznej¹. Nowa edycja programu jest odpowiedzią na

wezwanie liderów UE do zwiększenia mobilności i wymian, w tym przez znaczne wzmocnienie i rozszerzenie programu Erasmus+ oraz zwiększenie jego włączającego charakteru. W ramach programu promowane są możliwości studiowania, szkolenia się czy pracy za granicą przeznaczone dla młodych ludzi z całej UE, takich jak studenci, uczniowie, uczniowie zawodu, dorośli słuchacze, osoby młode uczestniczące w uczeniu się nieformalnym, pracownicy dydaktyczni czy osoby pracujące z młodzieżą.

Zgodnie z szerszymi zmianami w unijnej polityce w tej dziedzinie priorytety programu Erasmus+ na lata 2021–2027 zostały dostosowane i wzmocnione w czterech obszarach: włączenia i różnorodności w celu dotarcia do osób o mniejszych szansach; transformacji cyfrowej; środowiska i walki ze zmianą klimatu oraz uczestnictwa w życiu demokratycznym, wspólnych wartości i zaangażowania obywatelskiego.

W ramach niniejszej inicjatywy do 31 grudnia 2024 r. przeprowadzona zostanie ocena aktualnego programu Erasmus+ i jego poprzednika. Komisja przeprowadzi:

- ocenę śródkresową programu na lata 2021–2027,
- ocenę końcową programu na lata 2014–2027.

Celem jest ocena, czy Erasmus+ działa zgodnie z założeniami, w tym pod względem włączenia społecznego i uproszczenia.

Celem konsultacji jest zebranie informacji, pozyskanie wiedzy eksperckiej oraz opinii wszystkich zainteresowanych stron w celu wypracowania wyważonego i opartego na dowodach osądu o tym, na ile dobrze funkcjonuje przedmiotowy program.

Zgodnie z rozporządzeniem ustanawiającym „Erasmus+” w ramach ewaluacji programu ocenia się ogólną skuteczność i wykonanie programu, w tym również w odniesieniu do nowych inicjatyw, oraz realizację środków na rzecz włączenia i uproszczenia. Nowa ewaluacja śródkresowa umożliwi uwzględnienie efektu wprowadzonych usprawnień oraz zapewnienie skoordynowanych zaleceń dotyczących kontynuacji programu.

W ramach ewaluacji brane będą również pod uwagę wnioski płynące z nieprzewidzianych wydarzeń takich jak pandemia COVID-19 czy rosyjska inwazja na Ukrainę. Oceniona zostanie również ewentualna potrzeba uzupełnienia rozporządzenia o pewne dodatkowe wewnętrzne mechanizmy na rzecz sprawności i elastyczności.

Link: <https://pracodawcy.pl/ocena-srodkresowa-programu-erasmus-na-lata-2021-2027-i-ocena-koncowa-programu-erasmus-na-lata-2014-2020/>

2. Racjonalizacja obowiązków sprawozdawczych – zarys projektów wniosków w dziedzinie mobilności i transportu

Ostatnia faza konsultacji publicznych przepisów prawa dot. transportu w UE – analiza Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/33/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania ekologicznie czystych i energooszczędnych pojazdów transportu drogowego oraz Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/1999 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie ujednoczonych procedur kontroli drogowego transportu towarów niebezpiecznych w kontekście Komunikatu KE: Długoterminowa konkurencyjność UE: perspektywa na przyszłość po 2030 r. – wniosek w sprawie decyzji PE i Rady zmieniającej dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/12/WE, 2009/33/WE i (UE) 2022/1999 oraz dyrektywę Rady 96/67/WE w odniesieniu do niektórych wymogów w zakresie sprawozdawczości w dziedzinach transportu drogowego i lotnictwa – Etap legislacyjny – Przyjęcie przez Komisję. Ostateczny termin na przesłanie opinii to 19 grudnia 2023 r.

W komunikacie pt. „Długoterminowa konkurencyjność UE: perspektywa na przyszłość po 2030 r.” Komisja podkreśliła znaczenie systemu regulacyjnego zapewniającego osiągnięcie celów przy minimalnych kosztach. W związku z tym zobowiązała się do podjęcia nowych kroków,

aby zrationalizować i uprościć wymogi sprawozdawcze, a celem jest zmniejszenie takich obciążeń o 25 % bez szkody dla powiązanych celów polityki.

Wymogi sprawozdawcze odgrywają kluczową rolę w zapewnieniu prawidłowego egzekwowania przepisów i ich właściwego monitorowania. Koszty związane z tymi wymogami są w dużej mierze kompensowane korzyściami, jakie z nich wynikają, w szczególności w zakresie monitorowania i zapewniania zgodności z kluczowymi środkami z zakresu polityki. Wymogi sprawozdawcze mogą jednak również nakładać nieproporcjonalne obciążenia na zainteresowane strony, szczególnie na MŚP i mikroprzedsiębiorstwa, również biorąc pod uwagę zmiany organizacyjne i technologiczne, które wymagają korekty pierwotnych wymogów sprawozdawczych. Ich kumulacja w czasie może prowadzić do zbędnych, nakładających się lub przestarzałych obowiązków, nieefektywnej częstotliwości i terminów lub nieodpowiednich metod zbierania danych.

Priorytetem Komisji jest więc upraszczanie obowiązków sprawozdawczych i zmniejszanie obciążenia administracyjnego. W tym kontekście niniejszy wniosek ma na celu uproszczenie wymogów w obszarze polityki transportowej dotyczących w szczególności transportu drogowego oraz lotniczego i przyczyni się do realizacji naczelnego celu „Gospodarka służąca ludziom”.

Wniosek spowoduje racjonalizację obowiązków w zakresie sprawozdawczości za pomocą połączenia środków, a konkretnie poprzez zmniejszenie częstotliwości obowiązku składania sprawozdań i usunięcie pewnych elementów z obowiązków sprawozdawczych.

Link: <https://pracodawcy.pl/racjonalizacja-obowiazkow-sprawozdawczych-zarys-projektow-wnioskow-w-dziedzinie-mobilnosci-i-transportu/>

3. Wspólne stanowisko europejskich organizacji przemysłu wydobywczego w sprawie nowelizacji dyrektywy w sprawie emisji przemysłowych w odniesieniu do górnictwa - listopad 2023

W dniu 9 listopada 2023 roku 11 europejskich organizacji przemysłu wydobywczego opublikowało wspólne stanowisko w sprawie nowelizacji dyrektywy w sprawie emisji przemysłowych (IED) w odniesieniu do górnictwa – Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola).

Sygnatariuszami listu skierowanego do Członków Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności Parlamentu Europejskiego, Członków Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii Parlamentu Europejskiego oraz przedstawicieli Prezydencji Rady Europejskiej oraz Komisji Europejskiej są VKS - Stowarzyszenie Niemieckiego Przemysłu Potasowego i Solnego, V-R-B – Niemieckie Stowarzyszenie Górnicze, FinnMin – Fińskie Stowarzyszenie Górnicze, Svemin – Szwedzkie Stowarzyszenie Górnicze, SME – Stowarzyszenie Greckich Przedsiębiorstw Wydobywczych, CONFEDEM – Hiszpańska Konfederacja Górnicza, ANIET – Stowarzyszenie Górnicze Portugalii, Austriackie Stowarzyszenie Górnictwa i Stali, ZPPM – Związek Pracodawców Polska Miedź, Węgierskie Stowarzyszenie Górnicze, A3M – Francuskie Stowarzyszenie Górnicze.

Negocjacje trójstronne dotyczące unijnej dyrektywy w sprawie emisji przemysłowych (IED) wchodzi obecnie w końcową fazę.

My, jako główni reprezentanci sektora wydobywczego w Europie, jesteśmy bardzo zaniepokojeni propozycją legislacyjną dotyczącą włączenia działalności górniczej do zakresu dyrektywy IED. Nowelizacja ta jest sprzeczna z programem działania Unii Europejskiej dotyczącym bezpieczeństwa dostaw i autonomii strategicznej branży, a także nowym ustawodawstwem UE w sprawie surowców krytycznych (EU Critical Raw Materials Act).

Dyrektywa IED w zaproponowanym kształcie doprowadzi do większej liczby niepotrzebnych obciążeń nakładanych na przemysł, wyższych kosztów, wydłużenia czasu wydawania pozwoleń i koncesji, znacznie większego poziomu biurokracji i podwojenia liczby regulacji dla przemysłu wydobywczego w Europie. W konsekwencji podaż surowców i uzależnienie od dostaw spoza UE pozostaną na wysokim poziomie, a prowadzenie inwestycji w Europie będzie mniej atrakcyjne i korzystne.

Nowa propozycja Komisji Europejskiej w niewystarczającym stopniu uwzględnia ten negatywny wpływ na bezpieczeństwo dostaw surowców w Europie i nasz sektor.

Mając to na względzie zdecydowanie zalecamy wyłączenie sektora surowców (górnictwa) spod reżimu dyrektywy IED, a także ponowną ocenę jej wpływu oraz konsekwencji na bazie dogłębnej i szerokiej analizy skutków prawnych, społecznych i ekonomicznych nowelizacji. Pilnie prosimy o zmianę wniosku Komisji i wycofanie sektora wydobywczego z zakresu zmienianej dyrektywy IED.

Mamy nadzieję, że weźmiecie Państwo pod uwagę te argumenty i informacje. Uprzejmie prosimy o kontakt oraz możliwość szczegółowego omówienia tego tematu i udzielenia dalszych wyjaśnień.

Link: <https://pracodawcy.pl/wspolne-stanowisko-europejskich-organizacji-przemyslu-wydobywczego-w-sprawie-nowelizacji-dyrektywy-w-sprawie-emisji-przemyslowych-w-odniesieniu-do-gornictwa-listopad-2023/>

- **Publikacje oraz inne informacje:**

1. Raport podatkowy Deloitte: Mechanizm CBAM – co już wiemy?

1 października 2023 r. weszły w życie pierwsze obowiązki dla importerów wynikające z wprowadzonego przez Unię Europejską mechanizmu CBAM – tj. Mechanizmu dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ (ang. „Carbon Border Adjustment Mechanism”). Rozpoczął się okres przejściowy CBAM. Wraz z rozpoczęciem tego okresu pojawiły się pierwsze nowe obowiązki dla importerów, które są związane z monitorowaniem transakcji importowych, ustalaniem emisji „wbudowanych” w importowane towary objęte mechanizmem, jak również szereg obowiązków sprawozdawczych.

Pojawienie się mechanizmu CBAM nieustannie generuje kolejne pytania oraz wątpliwości u przedsiębiorców, którzy są nim objęci. Stanowi to niemałe wyzwanie dla importerów, którzy w przypadku niewykonania obowiązków związanych z CBAM mogą zostać ukarani sankcjami pieniężnymi.

CBAM (ang. „Carbon Border Adjustment Mechanism”) to mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂, który będzie miał zastosowanie przy imporcie do Unii Europejskiej wybranych towarów wytworzonych w branżach wysokoemisyjnych, pochodzących z państw trzecich. Docelowo, mechanizm ma nakładać dodatkowe ograniczenia i obowiązki oraz dodatkowy koszt na import do Unii Europejskiej wybranych produktów wytwarzanych w branżach wysokoemisyjnych.

Pierwsze obowiązki związane z okresem przejściowym CBAM weszły w życie już 1 października 2023 r. Z kolei pełne wdrożenie CBAM przewidziane jest na 1 stycznia 2026 r.

Mechanizm CBAM oznacza rewolucyjną zmianę dla unijnych importerów wyrobów pochodzących z branż wysokoemisyjnych. Wprowadzone regulacje, w tym w szczególności obowiązek określania emisji wbudowanych w importowane towary CBAM i pojawiający się od roku 2026 element kosztowy w postaci obowiązku nabywania certyfikatów CBAM, posiadają potencjał oddziaływania na całe łańcuchy dostaw. Jednocześnie niewykonywanie lub nieprawidłowe wykonywanie obowiązków związanych z CBAM może wiązać się z sankcjami.

Odpowiednie przygotowanie organizacji do nowych obowiązków związanych z CBAM jest kluczowe dla zapewnienia zgodności z prawem prowadzonych operacji, a także ograniczenia ryzyk i uniknięcia sankcji za naruszenie przepisów.

Obszary przygotowań wymagające uwagi przedsiębiorców mogą obejmować m.in. dostępność i zarządzanie danymi niezbędnymi do raportowania CBAM w okresie przejściowym, odpowiednie ułożenie relacji i współpracy z dostawcami i operatorami instalacji produkcyjnych poza UE, dostosowanie wewnętrznych procedur operacyjnych, zbudowanie kompetencji i wiedzy w zakresie nowych regulacji, czy też wdrożenie odpowiednich narzędzi.

Wdrażanie CBAM zostało podzielone na dwa etapy:

- Okres przejściowy (1 października 2023 r. do 31 grudnia 2025 r.)
 - Importerzy wyrobów objętych CBAM są zobowiązani m.in. do:
 - ustalania emisji „wbudowanych” w importowane przez siebie produktów objętych mechanizmem CBAM – są nimi towary zaliczające się do następujących ogólnych kategorii/ sektorów: żelazo, stal, aluminium, nawozy, cement, energia elektryczna, wodór.
 - składania kwartalnych sprawozdań CBAM.
- Okres pełnego wdrożenia (od 1 stycznia 2026 r.)
 - Pełne wdrożenie CBAM będzie się wiązało m.in. z:
 - Ograniczeniem podmiotów uprawnionych do importu towarów na teren UE objętych CBAM do „Upoważnionych zgłaszających”;
 - obowiązkiem ustalania przez „Upoważnionych zgłaszających” poziomu emisji „wbudowanych” w importowane przez nich wyroby objęte mechanizmem;
 - obowiązkiem nałożonym na „Upoważnionych zgłaszających” do monitorowania oraz nabywania, a także umarzania w odpowiednich okresach, właściwej liczby certyfikatów CBAM w stosunku do ustalonych „zaimportowanych” emisji;
 - prowadzenia oraz przechowywania raportów, a także szereg innych formalności i obowiązków.

Metodologia ustalania emisji „wbudowanych” w importowane towary objęte mechanizmem CBAM podczas okresu przejściowego została szczegółowo przedstawiona w przepisach wykonawczych do CBAM. Kwestie te również precyzują unijne wytyczne dla importerów oraz zagranicznych operatorów instalacji produkcyjnych. Należy podkreślić, że w ramach okresu przejściowego występują również pewne uproszczenia.

Każde z państw członkowskich UE powinno wyznaczyć właściwy organ do wypełniania funkcji oraz obowiązków związanych z mechanizmem CBAM. Organem właściwym ds. CBAM w Polsce będzie Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBiZE), funkcjonujący w strukturach Instytutu Ochrony Środowiska – Państwowego Instytutu Badawczego w Warszawie. W ramach swoich kompetencji będzie on odpowiedzialny m.in. za udzielanie dostępu do Rejestru Przejściowego CBAM, który ma umożliwić importerom wykonywania obowiązków związanych ze sprawozdawczością w okresie przejściowym.

15 września 2023 r. na platformie usług elektronicznych skarbowo-celnych PUESC (<https://puesc.gov.pl/>) udostępnione zostały informacje dot. zmian w Taryfie Celnej oraz w zgłoszeniach celnych związanych z wdrożeniem CBAM. Importerzy w związku z rozpoczęciem okresu przejściowego mogą dostrzec m.in.:

- W systemie zintegrowanej taryfy celnej TARIC oraz systemie informacyjnym ISZTAR4 wprowadzony zostanie nowy typ środka kontroli dla kodów taryfy objętych zakresem CBAM: „775: Mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂”.

Ze środkiem tym powiązany będzie przypis „TM967” wyjaśniający obowiązki sprawozdawcze CBAM spoczywające na importerach w okresie przejściowym.

- Od 1 października 2023 r. dla zgłoszeń celnych związanych z przywozem do UE towarów objętych CBAM, wprowadzony został również nowy obowiązek dot. podawania w zgłoszeniu celnym, w drugiej części Pola 37, kodu uszczegóławiającego „2C2”. Podanie kodu spowoduje, że „w komunikatach zwalniających towar do procedury celnej w AIS/IMPORT (PZC/ZC299) pojawi się adnotacja przypominająca o obowiązku sprawozdawczym.
 - W przypadku procedur uproszczonych – adnotacja pojawi się w komunikatach kończących obsługę zgłoszenia uzupełniającego (UZP).”

Link: <https://pracodawcy.pl/raport-podatkowy-deloitte-esg-mechanizm-cbam-co-juz-wiemy/>

2. Strategia komunikacji Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 i Strategia komunikacji FENG

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej opublikowało Strategię komunikacji Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 wraz ze Strategią komunikacji programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki.

Strategia komunikacji Funduszy Europejskich określa co, do kogo, w jaki sposób i na jakich zasadach będziemy komunikować w zakresie funduszy Unii Europejskiej na lata 2021-2027.

Dokument stanowi podstawę działań informacyjnych i promocyjnych instytucji, które odpowiadają za wykorzystanie środków unijnych wraz ze środkami krajowymi w Polsce.

Dokument wraz z załącznikami został zamieszczony na Portalu Funduszy Europejskich oraz na stronie programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki w zakładkach: „Prawo i dokumenty” oraz „Promocja programu”:

<https://www.nowoczesnagospodarka.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/prawo-i-dokumenty/strategia-komunikacji-funduszy-europejskich-2021-2027/>

Strategia komunikacji Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 (SK FE) obejmuje okres do 2029 roku. Określa cele, sposoby ich weryfikacji oraz spójne zasady i standardy działań informacyjno-promocyjnych.

Dokument dotyczy następujących programów polityki spójności:

- Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko,
- Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki,
- Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego,
- Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej,
- Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy,
- Fundusze Europejskie dla Rybactwa,
- Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich,
- 16 programów regionalnych.

Doprecyzowanie założeń komunikacyjnych i określenie unikalnego wkładu krajowych programów w komunikację o polityce spójności znajduje się w programowych strategiach komunikacji. Są one załącznikiem do horyzontalnej SK FE. Dla regionalnych programów opracowano odrębne strategie komunikacji.

SK FE w ograniczonym zakresie odnosi się do programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej (Interreg), programu Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa, a także programów Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego

oraz Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej w ramach Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami. Programy te opracowują własne strategie komunikacji, które dostosowane są do ich specyfiki.

Strategia Komunikacji FENG 2021-2027, to dokument, w którym zawarto najważniejsze informacje i wskazówki, dotyczące prowadzenia działań informacyjno-promocyjnych dla programu FENG 2021-2027.

Działania informacyjno-promocyjne programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki są częścią krajowego systemu komunikacji o Funduszach Europejskich. Są również, w szerokim kontekście, elementem krajowego systemu komunikacji o polityce spójności Unii Europejskiej.

Wszystkie działania informacyjno-promocyjne, prowadzone dla programu FENG, muszą być planowane i realizowane zgodnie ze:

1. wspólną (horyzontalną) Strategię Komunikacji Funduszy Europejskich 2021-2027, która określa spójne zasady i standardy prowadzenia działań informacyjno promocyjnych dla wszystkich programów, w tym programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki,
2. strategią komunikacji programu, która doprecyzowuje założenia komunikacyjne i określa unikalny wkład programu w komunikację o polityce spójności,
3. rocznymi planami działań, które przedstawiają zakres i sposób realizacji działań informacyjnych i promocyjnych programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki.

Link: <https://pracodawcy.pl/strategia-komunikacji-funduszy-europejskich-na-lata-2021-2027-i-strategia-komunikacji-feng/>

Źródło: EUR-Lex, Komisja Europejska, Deloitte CBAM Desk, Deloitte Polska (Deloitte Touche Tohmatsu Limited), Departament Programów Wsparcia Innowacji i Rozwoju, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Portal Funduszy Europejskich